

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrum per hanc subsistentiam possit natura humana immediatè assumi, & terminari, ita vt nulli persona immediatè vniatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Subsistentia
relatiua
substantialiter
vniuntur
diuinitati.

& subsistentiæ communi, sicut personalitas in creaturis vnitur naturæ creatæ: hæc enim vnitur naturæ, tamquam ratio quædam formalis omnino diuersa à natura, nullo modo illam includens, vnde vnitur ad eam perficiendam & complendâ, habetque se tamquam adiacens naturæ. At subsistentiæ relatiuæ vniuntur diuinæ naturæ, tamquam ea quæ intrinsicè diuinitatem includunt, quæque per ipsam diuinitatem sic modificatam, constituuntur: Sicut rationi entis vniuntur modi ipsum contrahentes; cum tamen hi modi intrinsicè includant entis rationem. Quare subsistentiæ relatiuæ substantialiter vniuntur diuinitati, cum in suo conceptu, diuinitatis rationem includant: quod fit, vt essentia diuina terminetur relationibus, non quia illis eget ad subsistendum per se, sed quia est ad eam perfectâ & immensa, vt possit ex se proferre tres subsistentias incommunicabiles, quibus ipsa intrinsicè communicetur: tamquam id quo, & id quod, id est, ita vt quæque intrinsicè sit Deus, & Deitas.

D V B I V M. I I.

Vtrum per hanc subsistentiam possit natura humana immediatè assumi & terminari, ita vt nulli personæ immediatè vnatur?

23
Subsistentia
Dei absoluta
potest immediatè
terminare naturam
humanam.

Respondeo & Dico Primò, Hic Deus vt subsistens per subsistentiam essentialem & communem, potest immediatè assumere & terminare naturam humanam per eandem subsistentiam. Patentur omnes Doctores qui ponunt hanc subsistentiam in Deo.

Probatur Primò, Quia subsistentia hæc est simpliciter infinita: ergo potest esse ratio subsistendi in aliena natura, non minùs quàm subsistentia relatiua. Secundo, Quia per hanc subsistentiã essentialè Deus subsistit immediatè in se, cur ergo ipse per eandem non possit subsistere in natura aliena? Tertio, Hic Deus ita subsistens, est sufficiens principium creandi, propter infinitam potentiam: ergo & terminandi sustentandique naturam alienam, propter infinitam subsistentiam.

24

Dico Secundo, Si hic Deus immediatè humanam naturam assumeret, eam proximè per suam subsistentiam absolutam sustentando; singule quidem personæ ita vnirentur humanitati, vt in hac vnaqueque esset homo: tamen non esset necessariũ vt ipsæ terminarent eandem humanitatem immediatè per suas subsistentias relatiuas.

Quilibet
persona
diuina esset
homo.

Prior pars, scilicet quod quælibet persona esset homo, est communis Doctorũ, excepto Durando: Et Probatur Primò, Quia si ratio assumendi & sustentandi naturam humanam est communis tribus personis, etiam assumptio, & sustentatio, & natura assumpta, cõmunis erit. Secundo, Quia hic Deus communis Patri, Filio, & Spiritui S. esset homo: ergo & Pater, & Filius, & Spiritus S. Tertio, Quia quælibet persona subsistit in diuinitate, non solum subsistentia personali, sed etiam essentiali: ergo si per eandem subsistentiam essentialem hic Deus subsisteret in humanitate, etiam quælibet persona per eandem in humanitate subsisteret, ac proinde quælibet esset homo.

25

Alter pars, scilicet, personas in eo casu non necessariò vniri immediatè humanitati per suas subsistentias relatiuas, tenetur à Caietano & Du-

rando supra. Scotus autem & Gabriel relinquunt tamquam problema. Sed Probatur Primò: Quia etsi subsistentia relatiua idem sit ex parte rei quod absoluta; tamen ipsa potest esse immediata ratio terminandi humanam naturam, ita vt subsistentia absoluta non terminet immediatè: ergo vicissim, subsistentia absoluta poterit immediatè humanam naturam terminare, ita vt relatiua eandem non terminet. Secundo, Pater communicat Filio suam essentiam, non tamen Paternitatis relationè: ergo similiter essentia poterit esse ratio terminandi naturam humanam, ita vt relatio personalis eandem immediatè non terminet. Tertio, Subsistentia absoluta est in se perfectissima, & in ratione sustentandi simpliciter infinita; ergo nulla est causa cur eget confortio relationis, vt alienam naturam sustentet.

Ad hoc
non
essent
necessaria
subsistentia
relatiua.

Dico Tertio, Etiam si non daretur subsistentia absoluta, tamen adhuc probabile est ipsam diuinam essentiã posse per se & immediatè terminare & sustentare naturam humanam. Probatur, quia vt vna natura trahatur ad inexistentem alteri supposito, non est necesse vt immediatè vniatur personalitati aut subsistentiæ, sed sufficit vt immediatè recumbat in naturã, & consequenter in supposito; sicut supra dictum est art. 1. dub. 2. de supposito creato. Et confirmatur; quia natura non habet minorè vim ad accipiendam, terminandam & sustentandam naturam alienam, quàm personalitas. Denique nulla hic apparet contradictio. Sed

26
Essentia
diuina potest
immediatè
sustentare
naturam
humanam.

Obijcitur Primò, Si persona diuina in illo euentu non cõiungeretur immediatè naturæ humanæ, sequeretur posse dari aliquem, qui sit hic homo, & tamen non sit persona. Resp. Negando sequentiam: Nam hic homo esset tres personæ; Sicut, hic Deus, est tres personæ. Concedo tamè quod non esset persona ex vi illius subsistentiæ absolute, qua immediatè subsistit; aut ex vi naturæ, per quam in supposito existit; nam per hanc subsistentiam & naturam est communis tribus personis: esset tamè persona ex vi subsistentiæ relatiuæ, quæ illi mediatè coniungeretur. Sicut, hic Deus est persona, non ex vi subsistentiæ absolute, sed relatiuæ.

27
Obiectio.
Solutio.

Obijcitur Secundo, Inde sequeretur dari vnionem cum Deo substantialem; quæ neque sit in natura, neque in persona; ac proinde neque sit hypostatica. Respondeo, Fore vnionem in persona, ac proinde fore hypostaticam; non immediatè, sed mediatè, & ex consequenti: quia per hanc vnionem omnes personæ subsisterent in natura humanã, eamque terminarent, quamuis mediatè.

2. Obiectio.
Solutio.

Obijcitur Tertio, Si in Deo esset tantum vna persona, humanitas assumpta non posset terminari à subsistentiã diuinã, quin simul immediatè terminaretur à personalitate, idque propter idètitatem: Sed tam idem est nunc quælibet persona diuina cum essentia, quam tunc esset: ergo neque modo &c. Resp. Neg. Conf. Quia illa subsistentia tunc esset absoluta, & esset ipsa personalitas Dei: vnde licet relationes nunc sint idem cum essentiã, non tamè eodem modo quo illa personalitas absoluta; quia non adæquate sunt idem sicut illa.

3. Obiectio.
Solutio.

Obijcitur Quarto, Illa humanitas careret tunc propria personalitate: ergo necesse est vt terminetur alia personalitate. Respondeo; Terminabitur alia personalitate, sed mediatè: non enim requiritur vt alia personalitas illi immediatè vniatur. Nam subsistentia essentialis, ipsaque natura

28
4. Obiectio.
Solutio.

diuina est sufficiens, si natura humana illi vnatur, vt impediatur in ipsa propria subsistentia creatam, seu eius propriam personalitatem, vtque illam suppleat. Dices personalitas creata est incommunicabilis: atqui hæc incommunicabilitas non potest suppleri per subsistentiam illam communem, aut naturam diuinam: ergo hæc non possunt suppleri personalitate creatam. Respondeo; Subsistentia illa communis & natura diuina possunt suppleri quidquid est meræ perfectionis in personalitate creatâ, non autem ea quæ sunt imperfectionis: atqui incommunicabilitas in personalitate creata prouenit ex aliquâ eius imperfectione, scilicet ex limitatione eius: vnde non debet suppleri per subsistentiam communem, vel naturam diuinam, accipiendâ ab illis similem incommunicabilitatem; sed potius accipiendâ loco eius communicabilitatem: natura enim humana, quæ ratione propria personalitatis fuisset incommunicabilis, & tantummodò in vna persona; per subsistentiam communem vel naturam diuinam, fiet tribus personis communicabilis.

Incommunicabilis persona creata, soluitur per assumptionem ad naturam diuinam.

ARTICVLVS IV.

Vtrum vna persona possit sine aliâ naturam humanam assumere?

²⁹ **R**espondetur duabus Conclusionibus. Prior est: Quidquid est actionis in assumptione, est commune tribus personis; id est, tres personæ efficiunt communiter hanc vnionem. Est definitum in Concilio Lateranensi Capitulo Firmiter. *Vnigenitus, inquit, Dei filius à totâ Trinitate communiter est incarnatus.* Et in Concilio Toletano Sexto, & Vndecimo, cap. 1. Et ratio additur, quia opera Trinitatis sunt indiuisa; scilicet propter vnitatem potentie.

Posterior Conclusio: Id quod pertinet ad rationem termini in assumptione, est proprium Filio; quia ad solam Filij personam natura humana est assumpta. Vnde patet, quomodo directè ad Articulum sit respondendum; scilicet, Vnam personam posse assumere naturam humanam sine alia, quòd ad rationem termini assumptionis attinet; non autem quòd ad effectum ipsius assumptionis.

Distinguitur.

ARTICVLVS V.

Vtrum qualibet persona diuina potuerit naturam humanam assumere?

³⁰ **R**espondetur affirmatiuè. Ratio est, Quia in singulis est eadem potentia ad efficiendam ipsam vnionem; & æqualis vis subsistendi, & sustentandi naturam vnitam: ergo. Vide D. Thomam.

ARTICVLVS VI.

Vtrum plures persona diuina possint assumere eandem numero humanam naturam?

³¹ *Regat Scotus.*

Respondetur affirmatiuè. Notandum est, de hoc Articulo esse duas sententias. Prior est Scoti in 3. dist. 1. qu. 2. Richardi & Alberti ea-

dem distinctione, fieri nullo modo posse vt plures personæ eandem numero naturam assumant.

Verùm contraria est multò probabilior; nimium tres personas diuinas posse eandem numero naturam hypostaticè & immediatè sibi vnire. Ita D. Thomas hoc loco, & passim Doctores in 3. dist. 1. vbi vide Durandum qu. 3. Gabriel, qu. 1. art. 3. Capreolum quæst. vnica, & Alensem in 3. parte, qu. 2. membro 4.

Verius affirmatur.

Probat, Quia hoc nullam implicat contradictionem. In hoc autè mysterio, tota ratio facti, est omnipotentia facientis. Quòd non implicet; Probat, Primò, non enim repugnat ex parte diuinæ personæ: quælibet enim potest naturam humanam assumere; & assumptio vnus non impedit assumptionem alterius. Sicut quòd Pater subsistit in natura diuina, non impedit quin Filius in eadem natura subsistat. Nec etiam repugnat ex parte nature humanæ; quia hæc est capax assumptionis secundum capacitatem obedientialem, quæ ad omnia se extendit, quæ contradictionem non implicat. Secundò, Quia eadem forma, v. g. *A similia* anima, virtute diuina potest esse in diuersis corporibus, etiam disitis: ergo multò magis eadem natura poterit vniri diuersis personis diuinis; præfertim cum hæc intimè præsentis sint, & ad hoc non requiratur informatio, sed solùm terminatio & sustentatio.

Non implicat.

Sed contrà. Obijcitur Primò ex Anselmo, qui lib. 2. *Cur Deus homo*, cap. 9. expressè dicit tres personas non posse vnum eundemque hominem assumere. Quòd etiam sæpius repetit lib. de Incarnatione cap. 4. Respondeo, Anselmus expressè dicit: *Plures persona nequeunt vnum eundemque hominem assumere in vnitatem personæ: quare in vna persona hoc tantum fieri necesse est*, scilicet vt vnus homo assumptus sit in vnitatem personæ, ita videlicet vt inde resultet vna persona hominis. Dices, Cur Anselmus hoc dicit, cum id sit clarissimum?

³² *Obiectio ex D. Anselmo.*

Respondeo, Anselmus assumit hoc tamquam per se notum, sicut multa alia. Supponit autem Deum ita incarnatum, vt inde extiterit vna persona hominis, quòd concedit Aduersarius lib. de Incarnatione cap. 4. Deinde, assumit tamquam notum non potuisse hoc fieri, si plures personæ fuissent incarnatæ: vnde tandem concludit suum propositum, scilicet Filium ita esse incarnatum, vt idcirco nec Pater, nec Spiritus sanctus debeant esse incarnati. D. Thomæ expositio ad hunc sensum est accommodanda.

Soluitur.

Obijcitur Secundò, Natura humana non est infinita: ergo non potest esse in pluribus personis. Patet Consequentia, quia idcirco dumtaxat natura diuina potest esse in tribus personis eadem numero, quòd sit infinita.

³³ *Obiectio. Quòd, esse in pluribus personis, arguat infinitatem.*

Respondeo, Esse naturaliter & ex intrinseca sua ratione in tribus, prouenit ex infinitate; non autem esse supernaturaliter: hoc enim solùm requirit potentiam infinitam in efficiente: atqui natura humana solùm supernaturaliter per omnipotentiam Dei esset in tribus. Adde ita esse in tribus, vt omnino illis identificetur, prouenit ex infinitate; non autè esse in tribus à quibus manet distinctum.

Distinguitur.

Obijcitur Tertio, Vnus effectus non potest pendere à pluribus causis integris; vt vnum accidens à pluribus subiectis: ergo nec vna natura potest pendere à pluribus personis, quarum vnæ quæque integris.

³⁴ *Obiectio. Quòd vnus effectus pendet à pluribus causis.*